

Kadernota reserves en voorzieningen Albrandswaard 2016 - 2019

Inhoud	Pag.
1. Inleiding	2
2. Samenvatting van de kaders en voorstellen	3
3. Wettelijk kader vorming reserves	5
4. Wettelijk kader vorming voorzieningen	6
5. Indeling en bestedingsdoel reserves binnen Albrandswaard	7
6. Indeling en bestedingsdoel voorzieningen binnen Albrandswaard	17
7. Cijfermatig beeld reserves	19
8. Cijfermatig beeld voorzieningen	20
9. Toerekening rente met betrekking tot reserves en voorzieningen	21

1. Inleiding

Het doel van deze kadernota is het door de raad vast te stellen van kaders voor de vorming van een verantwoorde reserve- en voorzieningenpositie. Wat voor typen reserves worden voor Albrandswaard onderscheiden en waarvoor worden deze ingezet? Belangrijke vragen om zicht te krijgen en houden op de bestedingsdoelen en (totale) omvang van de reserves en de voorzieningen.

Het beleid ten aanzien van reserves en voorzieningen is een verantwoordelijkheid van de raad. Daarbij moet voldaan worden aan datgene wat hierover is vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

In de Financiële verordening Albrandswaard 2014 is dan ook aangegeven dat het college de kadernota reserves en voorzieningen opstelt en dat de raad deze vaststelt. Inhoudelijk staat in de verordening dat aandacht besteed wordt aan:

- de vorming en besteding van reserves;
- de vorming en besteding van voorzieningen;
- de toerekening en verwerking van rente over de reserves en de voorzieningen.

De laatste nota over reserves en voorzieningen van Albrandswaard dateert uit 2004.

Daarnaast zijn er in 2012 aparte spelregels opgesteld over de reserves rond de grondexploitatie van Albrandswaard. Voorgesteld wordt om al deze regels samen te voegen in deze ene kadernota. In de Financiële verordening is niet aangegeven hoe vaak deze nota aan de raad wordt aangeboden. Voorgesteld wordt om deze eens per 4 jaar te actualiseren. Deze kadernota strekt zich daarom uit over de periode 2016-2019. In 2020 zal dus weer een actualisatie/herijking plaatsvinden.

Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 een *samenvatting* gepresenteerd van de opgenomen *kaders/uitgangspunten en voorstellen* uit deze nota.

In hoofdstuk 3 en 4 wordt ingegaan op het *wettelijk kader rond de vorming* van reserves en voorzieningen.

In hoofdstuk 5 en 6 gaan we in op de *indeling en bestedingsdoel* van de reserves en voorzieningen binnen Albrandswaard.

In hoofdstuk 7 en 8 geven we een *cijfermatig beeld* van de reserves en voorzieningen per 31-12-2015 in aansluiting op de jaarrekening 2015 van Albrandswaard. Hiermee wordt een totaalbeeld op de omvang van reserves en voorzieningen gegeven.

Tot slot wordt in hoofdstuk 9 de *toerekening van rente* met betrekking tot reserves en voorzieningen uiteengezet.

2. Samenvatting van de kaders en voorstellen

De in deze kadernota opgenomen kaders zijn de volgende:

Uitgangspunten:

Op basis van wettelijk kader t.a.v. reserves:

Uitgangspunt 1:

De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om reserves in te stellen en op te heffen.

Uitgangspunt 2:

Geraamde onttrekkingen en stortingen worden opgenomen in de jaarlijkse begroting en worden met het vaststellen van de begroting door de gemeenteraad bekrachtigd.

Uitgangspunt 3:

In de reguliere planning&control-instrumenten wordt gerapporteerd over afwijkingen rond de onttrekkingen en toevoegingen aan reserves.

Uitgangspunt 4:

Het jaarlijkse jaarrekeningresultaat wordt verrekend met de Algemene reserve. De raad kan bij het vaststellen van de jaarrekening besluiten om het jaarresultaat (deels) ook op een andere manier te bestemmen.

Op basis van wettelijk kader t.a.v. voorzieningen:

Uitgangspunt 5:

Het vormen van een voorziening wordt bij de verschillende planning- en control-instrumenten aan de raad voorgelegd.

Uitgangspunt 6:

De vorming van een nieuwe voorziening waaraan een beleidswijziging ten grondslag ligt (bijvoorbeeld het vormen van een nieuwe meerjarenonderhoudsvoorziening) vergt een expliciet raadsbesluit.

Uitgangspunt 7:

In de begroting wordt jaarlijks een overzicht opgenomen van de beoogde dotaties en inzet van de voorzieningen.

Uitgangspunt 8:

Rentebijdriving aan voorzieningen is volgens het BBV niet toegestaan en vindt dan ook niet plaats.

Op basis van eigen gemeentelijk beleid t.a.v. reserves:

Uitgangspunt 9:

In 2012 is de keuze gemaakt om voor het grondbedrijf afzonderlijke reserves te vormen (spelregels Reserve Ontwikkelingsprojecten). Het vormt een buffer die aanwezig moet zijn om financiële tegenvallers vanuit de ontwikkelingsprojecten op te kunnen vangen. In de loop van 2016 wordt de werking van deze reserves geëvalueerd en wordt hier bij de jaarrekening 2016 op terug gekomen.

Uitgangspunt 10:

Het (bestedings)doel van de bestemmingsreserve wordt vastgelegd bij de vorming van de reserve en onderbouwd met een bestedingsplan dat naar zijn aard een incidenteel karakter

heeft. Hiermee worden onnodige reservepotjes voorkomen. De raad neemt het besluit om een bestemmingsreserve te vormen.

Uitgangspunt 11:

De bestemmingsreserve krijgt een beperkte looptijd van maximaal 3 jaar, tenzij bij de vorming van de reserve afwijkend wordt besloten.

Uitgangspunt 12:

Na verstrijken van de afgesproken looptijd van een bestemmingsreserve valt een eventueel restant in de reserve vrij t.g.v. de algemene reserve. Indien bij het verstrijken van de looptijd geconstateerd wordt dat eventuele restantmiddelen langer nodig zijn, dan is hiervoor een nieuw raadsbesluit nodig waarbij doel, omvang en looptijd opnieuw worden afgewogen.

Uitgangspunt 13:

Na de afwikkeling van het jaarrekeningresultaat wordt bezien of het weerstandsvermogen voldoende in omvang is om de gekwantificeerde risico's af te dekken. Het bepalen van de omvang van de algemene reserve is een raadsbevoegdheid.

Uitgangspunt 14:

Rentebijdragen aan reserves is volgens het nieuwe BBV nog steeds mogelijk, maar de aanbeveling is om dit niet te doen. Binnen Albrandswaard was echter al jaren de afspraak geen rente toe te rekenen aan reserves. Voorgesteld wordt, mede in het licht van de aanbeveling van de commissie BBV, dit zo te handhaven.

Op basis van eigen gemeentelijk beleid t.a.v. voorzieningen:
Geen aanvullende uitgangspunten.

Voorstellen aan de raad:

Voorgesteld wordt om de volgende acties uit te voeren:

1. Onderstaande reserves tot een bedrag van € 388.000 op te heffen en aan de algemene reserve toe te voegen:
 - Bedrijfsreserve € 24.690
 - Reserve Herbestrating € 363.310
2. Onderstaande reserves en voorziening bij de besluitvorming van de jaarrekening 2016 op hun werking te evalueren om te bepalen of deze reserves apart in beeld moeten blijven:
 - Reserve Ontwikkelingsprojecten voorbereidingskredieten (grondbedrijf)
 - Reserve Ontwikkelingsprojecten vrije reserve (grondbedrijf)
 - Reserve Speelruimteplan
 - Reserve Baggeren
 - Grootonderhoud gebouwen
 - Basis onderwijs
 - Onderhoudsvoorziening sportzaal Portland
3. De reserve Sociaal domein in 2018 (na de jaarrekening 2017) conform het collegeprogramma, te evalueren en te beoordelen of deze reserve apart in beeld moet blijven.
4. Deze kadernota eens per 4 jaar te actualiseren en aan de raad aan te bieden.

3. Wettelijk kader vorming reserves

Reserves vormen het eigen vermogen van de gemeente. De algemene reserves daarbinnen vormen samen met de post voor onvoorziene uitgaven het weerstandsvermogen. Hierop liggen geen concrete claims. Ze worden uitsluitend aangesproken in het geval dat de begroting en eventuele bestemmingsreserves geen oplossing bieden voor een financiële tegenvaller.

De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om reserves in te stellen en op te heffen (uitgangspunt 1 ¹) binnen de grenzen van de wettelijke regelgeving, zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Op grond van het BBV besluit de gemeenteraad ook over de stortingen en/of onttrekkingen aan de reserves. De geraamde onttrekkingen en stortingen worden opgenomen in de jaarlijkse begroting van enig jaar en worden met het vaststellen van de begroting door de gemeenteraad bekrachtigd (uitgangspunt 2 ²).

In de reguliere planning&control-instrumenten (begrotingswijzigingen) wordt gerapporteerd over afwijkingen rond deze onttrekkingen en toevoegingen (uitgangspunt 3 ³).

In het BBV worden twee typen reserves voorgeschreven ⁴:

1. Algemene reserves
2. Bestemmingsreserves

In hoeverre binnen deze twee categorieën een nadere onderverdeling wordt gemaakt, is de vrijheid van de desbetreffende gemeente (zie hoofdstuk 5).

Ook is wettelijk vastgelegd dat het jaarlijkse jaarrekeningresultaat wordt verrekend met de algemene reserve ⁵. De raad kan bij het vaststellen van de jaarrekening besluiten om het jaarresultaat (deels) ook op een andere manier te bestemmen (uitgangspunt 4).

¹ Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)- Artikel 43 lid 2.

² BBV – Artikel 17 lid d.

³ BBV- Artikel 18 en 54.

⁴ BBV- Artikel 43 lid 1.

⁵ BBV- Artikel 42 lid 2.

4. Wettelijk kader vorming voorzieningen

De vorming van voorzieningen is wettelijk veel dwingender voorgeschreven dan bij reserves. Het BBV schrijft het volgende voor⁶:

1. Voorzieningen worden gevormd wegens:
 - a) verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
 - b) op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
 - c) kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
 - d) de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven (b.v. voor investeringen in rioleringen).
2. Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden (zoals rioolrecht en afvalstoffenheffing)⁷.

Het is de gemeenteraad die de voorzieningen instelt, maar voorbereiding hierop vindt plaats door het college. Vanwege het dwingende wettelijke karakter van de voorzieningen, is hier in de regel geen ruimte om af te wijken van hetgeen wordt voorgesteld. *Het vormen van een voorziening wordt daarom vanuit praktisch oogpunt bij de verschillende planning- en control-instrumenten aan de raad voorgelegd (uitgangspunt 5).*

De vorming van een nieuwe voorziening waaraan een beleidswijziging ten grondslag ligt (bijvoorbeeld het vormen van een nieuwe meerjarenonderhoudsvoorziening) vergt een expliciet raadsbesluit (uitgangspunt 6).

Dotaties aan bestaande voorzieningen die binnen de budgettaire ruimte van een programma kunnen plaatsvinden, vergen geen afzonderlijk raadsbesluit. Indien een noodzakelijke dotatie aan een voorziening leidt tot een overschrijding van het desbetreffende programmabudget, dan wordt dit op de gebruikelijke manier aan de gemeenteraad voorgelegd. Lasten die betrekking hebben op de gevormde voorziening komen direct ten laste van de voorziening. Alleen bij de vorming van de voorziening wordt de exploitatie/begroting van dat jaar belast. In het geval dat het doel waarvoor de voorziening gevormd is, komt te vervallen, dan zal de voorziening vrijvallen bij de jaarrekening. Het vrijvallen van de voorziening vindt plaats op het desbetreffende programma. *In de begroting wordt jaarlijks een overzicht opgenomen van de beoogde dotaties en inzet van de voorzieningen (uitgangspunt 7⁸).*

⁶ BBV – Artikel 44 lid 1.

⁷ BBV- Artikel 44 lid 2.

⁸ BBV- Artikel 55.

5. Indeling en bestedingsdoel reserves binnen Albrandswaard

Om het inzicht in de reserves te vergroten en omdat de bestemmingsreserves een uiteenlopend bestedingsdoel hebben, is er binnen Albrandswaard een nadere indeling aangebracht:

A. Algemene reserves

De algemene reserves vormen samen met de post onvoorzien (incidenteel) het weerstandsvermogen van de gemeente. Naast de algemene reserve valt de bedrijfsreserve onder de definitie van algemene reserve.

Dit resulteert in de volgende indeling van de algemene reserves:

1. Algemene reserve
2. Bedrijfsreserve

B. Reserves grondbedrijf

3. Reserve Ontwikkelingsprojecten voorbereidingskredieten
4. Reserve Ontwikkelingsprojecten vrije reserve

In 2012 is de keuze gemaakt om voor het grondbedrijf afzonderlijke reserves te vormen. Binnen de gemeente Albrandswaard zijn meerdere ruimtelijke ontwikkelingsprojecten in uitvoering of in voorbereiding. Om de financiële consequenties van de ruimtelijke ontwikkelingsprojecten in de tijd inzichtelijk te maken, is een Meerjaren Perspectief Ontwikkelingsprojecten (MPO) opgesteld. Het MPO verschaft inzicht in het te verwachten resultaat van de ontwikkelingsprojecten en de daarmee samenhangende financiële risico's. Naast de algemene reserve kende Albrandswaard (voor 2012) geen aparte reserve voor het opvangen van de risico's van de ontwikkelingsprojecten en de eventuele negatieve resultaten van toekomstige projecten binnen het grondbedrijf. Voor het opvangen van de risico's is toen een aparte "Reserve Ontwikkelingsprojecten" speciaal voor het grondbedrijf gevormd. De argumenten om deze aparte reserve in te stellen waren de volgende:

- De reserve Ontwikkelingsprojecten is de buffer die aanwezig moet zijn om financiële tegenvallers vanuit de ontwikkelingsprojecten op te kunnen vangen. Dit argument wordt in een tijd van economische crisis nog meer benadrukt. Een afwijking van het verwachte resultaat van de grondexploitaties kan grote gevolgen hebben voor de financiële situatie van een gemeente.
- Het bevordert de transparantie en maakt de opbouw van financiële risico's en reserves van de grondexploitatie inzichtelijk.
- Het maakt inzichtelijk wat de financiële ruimte is voor projecten, waarmee onder andere duidelijk wordt of eventuele nieuwe projecten opgepakt kunnen worden.
- Het beschermt de algemene reserve tegen (onverwachte) tegenvallende resultaten bij ontwikkelingsprojecten.
- Vanuit de reserve Ontwikkelingsprojecten worden ook de voorbereidingskredieten gedekt voor projecten in ontwikkeling. Hierdoor wordt dan geen beroep meer gedaan op de Algemene Reserve.

Het grondbedrijf is binnen de gemeentelijke begroting een gesloten circuit en de reserves van het grondbedrijf hebben feitelijk dezelfde functie als de algemene reserve die heeft op de gehele gemeentelijke dienstverlening. De Reserve Ontwikkelingsprojecten vrije reserve grondbedrijf (of wel algemene reserve van het grondbedrijf) heeft als doel om de jaarlijkse resultaten van het grondbedrijf op te vangen. De grondexploitatie werkt met verwachte winsten en verliezen. Voor verwachte verliesgevende grondexploitaties worden overigens op voorhand (wettelijk verplichte) voorzieningen gevormd. De resultaten van de totale grondexploitaties in enig jaar worden verrekend met de Reserve Ontwikkelingsprojecten vrije reserve, evenals de vrijval van de voorzieningen grondbedrijf.

Het blijkt in de praktijk best lastig om goed zicht op de grondexploitaties te krijgen. De vraag is dus of de aparte spelregels de afgelopen jaren hun werking hebben gedaan. Hiervoor dient nog nader overleg met het grondbedrijf over plaats te vinden, zeker gezien het feit dat is aangegeven na 4 jaar te evalueren. Dat moment is nu aangebroken. Daarom zullen we in de loop van 2016 de evaluatie oppakken en bij de jaarrekening 2016 hier op terug komen **(uitgangspunt 9)**.

C. Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves die met een bepaald (bestedings)doel zijn gevormd. Deze bestemmingen kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op specifieke tijdelijke projecten of eenmalige beleidsintensiveringen

Specifieke bestemmingsreserves:

Het uitgangspunt in de gemeentelijke begroting is dat structurele zaken/budgetten ook structureel zijn gefinancierd en dat incidentele zaken/budgetten incidenteel worden gefinancierd. De raad heeft de bevoegdheid om voor specifieke projecten, intensiveringen of andere zaken met een tijdelijk karakter een specifieke bestemmingsreserve te vormen. Om een doelmatige inzet van middelen mogelijk te maken en te voorkomen dat middelen “geparkeerd” worden zonder concreet bestedingsdoel, worden voor de vorming van specifieke bestemmingsreserves de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Het (bestedings)doel van de bestemmingsreserve wordt vastgelegd bij de vorming van de reserve en onderbouwd met een bestedingsplan dat naar zijn aard een incidenteel karakter heeft. Hiermee worden onnodige reservepotjes voorkomen. De raad neemt het besluit om bestemmingsreserves te vormen **(uitgangspunt 10)**.
- De bestemmingsreserve krijgt een beperkte looptijd van maximaal 3 jaar, tenzij bij de vorming van de reserve afwijkend wordt besloten **(uitgangspunt 11)**.
- Na verstrijken van de afgesproken looptijd valt een eventueel restant in de reserve vrij ten gunste van de algemene reserve. Indien bij het verstrijken van de looptijd geconstateerd wordt dat eventuele restantmiddelen langer nodig zijn, dan is hiervoor een nieuw raadsbesluit nodig waarbij doel, omvang en looptijd opnieuw worden afgewogen **(uitgangspunt 12)**.

Voor Albrandswaard worden de volgende specifieke bestemmingsreserves onderscheiden:

5. Strategisch verbinden
6. Vitaal Albrandswaard
7. Ondernemend Albrandswaard
8. Reserve Herbestrating
9. Reserve Speelruimteplan
10. Reserve Ruimtelijke visie
11. Reserve Baggeren
12. Reserve Grootonderhoud gebouwen
13. Bestemmingsreserve CAI
14. Bestemmingsreserve Wethouderspensionen
15. Reserve zwembad Albrandswaard
16. Sociaal deelfonds
17. Basis onderwijs
18. Reserve landschapstafel

D. Dekkingsreserves

Indien er inzet van eigen middelen gewenst is bij bepaalde investeringen dan is wettelijk voorgeschreven dit via zogenaamde dekkingsreserves te doen.

Zo kunnen bijvoorbeeld de kapitaallasten (rente en afschrijving) van investeringen in nieuwbouw van gebouwen met een dekkingsreserve meerjarig worden afgedekt tot het einde van de afschrijvingstermijn.

Voor Albrandswaard worden de volgende dekkingsreserves onderscheiden:

19. Reserve dekking BTW oude activa
20. Reserve nieuwbouw school Don Bosco
21. Reserve nieuwbouw Sportzaal Portland
22. Reserve nieuwbouw buitendienst
23. Reserve nieuwbouw school Valckesteyn
24. Reserve ruiming begraafplaats Poortugaal
25. Reserve ruiming begraafplaats Rhoon

Financieringsreserves

Financieringsreserves zijn reserves die er voor zorgen dat we bij het financieren van (langlopende) investeringen niet voor de volle omvang hoeven te lenen op de kapitaalmarkt. Binnen Albrandswaard wordt niet gewerkt met Financieringsreserves.

Egalisatiereserves

Egalisatiereserves kunnen worden ingesteld voor beleidsterreinen waar de jaarlijkse kosten en/of inkomsten significant kunnen fluctueren. Het uitgangspunt is dat er jaarlijks in de begroting een bedrag beschikbaar is dat overeenkomt met de gemiddelde kosten/inkomsten per jaar. In de jaren waarin er minder kosten worden gemaakt of meer inkomsten zijn dan het gemiddelde, kan er een dotatie aan de egalisatiereserve plaatsvinden. In de jaren dat er meer kosten worden gemaakt of minder inkomsten zijn dan het gemiddelde, kan er een onttrekking aan de reserve plaatsvinden.

Binnen Albrandswaard wordt niet specifiek gewerkt met deze vorm van egalisatiereserves. Voor enkele beleidsterreinen die bedoeld zijn voor het dekken van groot onderhoud zijn binnen Albrandswaard reserves gevormd die onder de bestemmingsreserves zijn gerubriceerd. Het gaat hierbij om de reserve Herbestrating, reserve Speelruimteplan, reserve Baggeren en de reserve Grootonderhoud gebouwen. Omdat voor groot onderhoud sprake is van (toekomstige) concrete verplichtingen is het treffen van een voorziening de meest geëigende manier gebaseerd op een MeerjarenOnderhoudsPlanning (MJOP). In afwachting van de actualisatie van de MJOP's zijn voorsnog zogenaamde bestemmingsreserves aangehouden. Ieder jaar wordt bekeken of deze reserves voldoende van omvang zijn. De reserves waarover het hier gaat worden allen bij de jaarrekening 2016 geëvalueerd en op hun nut en omvang beoordeeld.

Hieronder wordt ingegaan op het bestedingsdoel en het bepalen van de omvang per reserve.

1. Algemene reserve

Bestedingsdoel:

Voldoende weerstand bieden aan onverwachte financiële tegenvallers.

Bepalen omvang:

Na de afwikkeling van het jaarrekeningresultaat wordt gezien of het weerstandsvermogen voldoende in omvang is om de gekwantificeerde risico's (waarvoor niet al een voorziening is gevormd) af te dekken. Het bepalen van de omvang van de algemene reserve is een raadsbevoegdheid (**uitgangspunt 13**).

Toelichting:

Het weerstandsvermogen wordt jaarlijks in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting en de jaarrekening inzichtelijk gemaakt. Op basis van deze informatie kan de raad bijstellingen in de hoogte van de algemene reserve overwegen.

2. Bedrijfsreserve (voorstel is om reserve op te heffen)

Bestedingsdoel:

Bekostiging regionale samenwerking BAR.

Bepalen omvang:

Inschatting van aanloopkosten.

Toelichting:

Deze reserve was bedoeld voor de incidentele aanloopkosten van de samenwerking BAR. Nu deze samenwerking is opgestart en daarmee de concrete bestedingsverplichting is vervallen, kan deze reserve opgeheven worden. Het saldo van € 24.693 zal aan de algemene reserve worden toegevoegd.

3. Reserve Ontwikkelingsprojecten voorbereidingskredieten grondbedrijf (voorstel om te evalueren in 2016)

Bestedingsdoel:

Vorbereidingskredieten voor ruimtelijke projecten in ontwikkeling binnen het grondbedrijf af te dekken.

Bepalen omvang:

De risico's ten aanzien van deze voorbereidingskredieten worden volledig (100%) afgedekt aan de hand van risicomanagement software Naris of op een vergelijkbare manier. 4 jaar na opstelling van de spelregels (mei 2012) wordt geëvalueerd in hoeverre deze risicoafdekking van 100% nodig is of wellicht kan verminderen.

Toelichting:

Wat levert de evaluatie op nu we 4 jaar met deze reserve werken? Evaluatie is dus in 2016 aan de orde. Wat zijn de bevindingen tot nu toe? Nog overleg met grondbedrijf nodig.

4. Reserve Ontwikkelingsprojecten vrije reserve grondbedrijf (voorstel om te evalueren in 2016)

Bestedingsdoel:

Jaarlijkse resultaten en risico's die verbonden zijn aan ruimtelijke projecten binnen het grondbedrijf af te dekken zodat de algemene reserve niet belast hoeft te worden.

Bepalen omvang:

De maximale hoogte van de vrije reserve is gelijk gesteld aan 15% van de optelling van de voorzieningen, afdekking risico's bij Bouwgrond in Exploitatie en samenwerkingsverbanden, waarderingsrisico's en afdekking van de risico's bij voorbereidingskredieten.

De minimale hoogte is gelijk aan 5%. Indien de vrije reserve onder de 5% komt dan wordt deze vanuit de algemene reserve aangevuld tot 5%. Indien de vrije reserve groter is dan 15% dan wordt een afdracht gedaan aan de Algemene reserve tot het niveau van de vrije reserve is teruggebracht tot 15%.

De reserve wordt in eerste instantie gevuld door de positieve resultaten bij afsluiting van projecten of eventuele tussentijdse winstnemingen (bij jaarrekeningen).

Een ophoging van (verplichte) voorzieningen wordt gevoed vanuit deze reserve en indien er sprake is van een verlaging van voorzieningen vloeit deze terug naar deze reserve.

De waarderingsrisico's van Niet In Exploitatie Genomen Gronden worden afgedekt met 10% van de totale boekwaarde.

Toelichting:

Hoe heeft het de afgelopen 3 tot 4 jaar gewerkt in de praktijk? Was extra geld uit de algemene reserve nodig en wanneer komt dat geld dan terug? Deze vragen worden meegenomen in de evaluatie die in de loop van 2016 wordt opgepakt.

5. Strategisch verbinden

Bestedingsdoel:

Op basis van de Nota Kostenverhaal 2014 is dit fonds gevormd. Het programma 'Dorpse Verbindingen' is gericht op de verbetering van de verbindingen tussen de dorpskernen en de beleving van de dorpskernen zelf. De aandacht gaat hierbij uit naar comfort, de ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit en vermindering van de barriere-werking. Verbetering van de verblijfskwaliteit en recreatie beleving van de dorpen zijn de kernwoorden.

Het programma Groene- en blauwe verbindingen is gericht op verbetering van de recreatieve hoofdinfrastructuur binnen de gemeente. De recreatieve hoofdinfrastructuur verbindt de 12 gebiedsprogramma's die zijn opgenomen in de structuurvisie en sluit aan op zowel de Dorpse Verbindingen als de recreatieve verbindingen die vanuit de regio (Rotterdam, Barendrecht, Hoeksche Waard, Hoogvliet) de gemeente binnenkomen.

Het gaat hierbij voornamelijk om 'grijze' verbindingen (wandel, fiets, snelverkeer en OV), maar ook maatregelen gericht op groene en blauwe verbindingen kunnen betaald worden uit het fonds.

Bepalen omvang:

Alle bouwplannen (ongeacht de functie) leveren een bijdrage aan dit fonds (tenzij het project is opgenomen als verlieslatend project). Om het fonds te vullen wordt een bijdrage gehanteerd van € 6,- per m² uitgeefbaar terrein.

Toelichting:

De fondsbijdragen, uitvoering van de maatregelen en de prioritering van alle beoogde ontwikkelingen worden jaarlijks geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie wordt de besteding van fonds en eventueel de hoogte van de fondsbijdrage bijgesteld.

6. Vitaal Albrandswaard

Bestedingsdoel:

Op basis van de Nota Kostenverhaal 2014 is dit fonds gevormd. Het wordt enerzijds ingezet om herstructurering van woongebieden mogelijk te maken. Daarnaast heeft het fonds als doel om de functies horeca, zorg, recreatie en leisure te bevorderen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het realiseren van ontmoetingsplekken in de dorpen of het toeristisch-recreatieve profiel van de gemeente Albrandswaard, opwaarderen van bestaande recreatieve gebieden, maar ook financiering van de onrendabele top bij sociale woningbouw.

Bepalen omvang:

Alle bouwplannen met de volgende (hoofd)functie leveren een bijdrage (tenzij het project is opgenomen als verlieslatend project): wonen, zorg, horeca, recreatie en leisure. De te betalen bijdrage is afhankelijk van het te realiseren programma en bedraagt € 1.500 per equivalent.

Toelichting:

De fondsbijdragen, uitvoering van de maatregelen en de prioritering van alle beoogde ontwikkelingen worden jaarlijks geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie wordt de besteding van fonds en eventueel de hoogte van de fondsbijdrage bijgesteld.

7. Ondernemend Albrandswaard

Bestedingsdoel:

Op basis van de Nota Kostenverhaal 2014 is dit fonds gevormd. Het wordt ingezet voor de herstructurering en clustervorming van bedrijventerreinen, detailhandelsclusters, de ontwikkeling van kleinschalige kantoorvilla's en bedrijfsruimten op sleutellocaties. De projecten die voor het fonds in aanmerking komen zijn in de Structuurvisie Albrandswaard opgenomen. Een bijdrage uit het Fonds Ondernemend Albrandswaard kan ingezet worden voor onder meer:

- a. Winkelcentra Rhoon en Poortugaal;
- b. Detailhandelsclusters 'Tuin en Buitenleven' en 'Proef Albrandswaard' bij de Groene Entree Rhoon Oost;

c. Ontwikkeling van kleinschalige kantoorvilla's en bedrijfsruimten in aansluiting op centra, zone Groene Kruisweg, Metrobaan en Metrostations;

d. Herstructurering en clustervorming bedrijventerreinen Binnenbaan en Overhoeken.

Bepalen omvang:

Alle bouwplannen met als (hoofd)functie bedrijven(terreinen), kantoren en winkels (detailhandel) leveren een bijdrage (tenzij het project is opgenomen als verlieslatend project). De te betalen bijdrage is afhankelijk van het te realiseren programma. Om het Fonds Ondernemend Albrandswaard te vullen wordt een bijdrage gehanteerd van € 1.500 per equivalent.

Toelichting:

De fondsbijdragen, uitvoering van de maatregelen en de prioritering van alle beoogde ontwikkelingen worden jaarlijks geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie wordt de besteding van fonds en eventueel de hoogte van de fondsbijdrage bijgesteld.

8. Reserve Herbestrating (voorstel is om reserve op te heffen)

Bestedingsdoel:

Egalisatie van onderhoud asfaltverhardingen en herbestratingswerkzaamheden.

Bepalen omvang:

Er is geen bestedingsplan. Incidentele gevallen worden uit dit noodfonds gedekt.

Toelichting:

Deze reserve betreft dus een noodfonds. Op dit moment wordt gewerkt aan een nieuw beheerplan voor herbestraten. Een van de uitgangspunten is om dit financieel zo in te plannen dat dit zonder inzet van deze reserve kan worden uitgevoerd. Om die reden is de concrete bestedingsverplichting vervallen en kan deze reserve worden opgeheven. Het saldo van € 363.310 zal aan de algemene reserve worden toegevoegd. Risico's zullen echter altijd aanwezig blijven ook ten aanzien van herstraten. Deze moeten voortaan via het risicomanagementsysteem integraal afgewogen worden.

9. Reserve Speelruimteplan (voorstel om te evalueren in 2016)

Bestedingsdoel:

Egalisatie van de jaarlijkse lasten van speelruimten in de begroting.

Bepalen omvang:

Het meerjarig speelruimteplan bepaald of deze reserve daadwerkelijk nodig is.

Toelichting

Er moet eerst een nieuwe doorrekening/actualisatie van het meerjarige speelruimteplan gemaakt worden (planning 2^e halfjaar 2016). Pas daarna is duidelijkheid of er wel of geen afvlakking van deze reserve kan plaatsvinden.

10. Reserve Ruimtelijke visie

Bestedingsdoel:

Het opstellen van een aantal visies en inventarisatie t.b.v. het ruimtelijk beleid en volkshuisvesting.

Bepalen omvang:

Kostenonderbouwingen van de visies en inventarisatieonderzoeken.

Toelichting

Vanuit het college liggen er concrete opdrachten voor diverse visies (woonvisie, visie Rand van Rhon, duurzaamheidsvisie, economische visie).

11. Reserve Baggeren (voorstel om te evalueren in 2016)

Bestedingsdoel:

Egalisatie van de onderhoudskosten van het baggeren binnen de begroting.

Bepalen omvang:

Het bestedingsplan bij het baggerplan.

Toelichting

Er is een baggerplan, maar nog geen bestedingsplan waarin de financiële onderbouwing is vastgelegd. Jaarlijks wordt de kwaliteit van de watergangen onderzocht op wat er gebaggerd moet worden. Met name de kwaliteit heeft een heel grote invloed op de kostprijs. Goede kwaliteit bagger kan je direct in de omgeving verwerken. Slechte kwaliteit moet afgevoerd en gestort worden tegen aanzienlijk hogere kosten. Daarnaast levert de gemeente jaarlijks een bijdrage aan het waterschap voor het baggeren van waterschapswater in het stedelijk gebied. Ook hier zijn de kosten sterk afhankelijk van hoeveelheden en kwaliteit. Het waterschap heeft echter een achterstand in hun baggerprogramma wat een deel van de nog forse reserve verklaard. Ook is de reserve nodig voor het baggeren van de Koedoodplassen. Voor deze plassen is het waterschap onderhoudsplichtige, maar is onze gemeente de ontvangstplichtige en dragen wij de kosten. De inschatting is dat dit circa € 100.000,- per jaar zal zijn gedurende 4 tot 5 jaar achter elkaar. Onze gemeente dringt al langere tijd aan op een spoedige uitvoering, want zowel de waterkwaliteit als de belevingswaarde voor de omwonenden zijn de laatste jaren sterk afgenomen.

12. Reserve Grootonderhoud gebouwen (voorstel om te evalueren in 2016)

Bestedingsdoel:

Egalisatie onderhoudskosten gebouwen in de begroting.

Bepalen omvang:

MeerjarenOnderhoudsPlanning (MJOP) Gebouwen.

Toelichting:

Deze reserve is noodzakelijk om samen met het structurele budget "onderhoud gebouwen" het MeerjarenOnderhoudsPlanning (MJOP) te kunnen dekken. Een deel van deze reserve (ongeveer de helft; dus € 500.000) zal ook ingezet worden voor de renovatie van 2 gymzalen en de sporthal (naast enkele beschikbare investeringskredieten daarvoor). Hierover volgt binnenkort een collegevoorstel met daarbij een voorstel aan de raad (planning raadsbesluit nog in 1e helft van 2016).

Er liggen op dit moment nulmetingen naar de onderhoudstoestand van alle gebouwen binnen Albrandswaard. Op die manier wordt inzicht verkregen op het achterstallige onderhoud. Deze gegevens zijn echter nog niet verwerkt in een MeerjarenOnderhouds-Planning (MJOP). Afdeling Accommodatiebeheer is bezig met het invoeren van alle vastgoed binnen de BAR-organisatie in een nieuw softwarepakket. Pas daarna kan beoordeeld worden of de hoogte van de reserve toereikend is.

13. Bestemmingsreserve CAI

Bestedingsdoel:

Afwikkelen van de verkoop van het CAI-netwerk om de maximale garanties en vrijwaringen uit de verkoopovereenkomst te kunnen afdekken.

Bepalen omvang:

Risico-inschatting uit de verkoopovereenkomst.

14. Bestemmingsreserve Wethouderspensionen

Bestedingsdoel:

De reserve dient als dekking voor de uitbetaalde pensioenen van de voormalige wethouders.

Bepalen omvang:

Jaarlijks wordt in opdracht van de gemeente de hoogte van het doelvermogen berekend.

15. Reserve zwembad Albrandswaard

Bestedingsdoel:

Dekking noodzakelijke investeringen zwembad om deze tot medio 2018 in exploitatie te kunnen houden.

Bepalen omvang:

Er is een bestemmingsreserve van € 400.000 in 2013 gevormd om t/m medio 2018 het zwembad in exploitatie te houden. Het jaarlijkse tekort wordt met deze reserve verrekend.

Toelichting:

In 2013 en 2014 zijn raadsbesluiten genomen over de exploitatie van het zwembad in de periode medio 2013 tot medio 2018. Deze reserve loopt dus af in 2018.

16. Sociaal deelfonds (voorstel om te evalueren in 2018)

Bestedingsdoel:

Het doel van deze reserve is eventuele onvoorziene tekorten voortkomend uit de drie decentralisaties (de participatiewet, de WMO en de wet Jeugdzorg) te dekken.

Bepalen omvang:

Deze reserve kent qua omvang zijn oorsprong in de gespaarde overschotten op de gemeentelijke budgetten binnen het Sociaal domein. Tot en met 2017 worden de resultaten in het Sociaal domein verrekend met deze reserve.

Toelichting:

Deze reserve is ingesteld omdat de uitvoering binnen het Sociaal domein open-eind-regelingen betreffen. Na de decentralisatie van rijkstaken is het aantal taken en het bijbehorende gemeentelijke budget enorm toegenomen. Tegelijk is er bij die decentralisatie sprake van een korting ten opzichte van het budget dat bij het Rijk beschikbaar was. Vanwege de onbekendheid met de mate waarin een beroep wordt gedaan op deze voorzieningen, afgezet tegen het beschikbare budget, is ervoor gekozen deze afzonderlijke reserve in te stellen.

Op de reserve kan enkel een beroep worden gedaan indien er in enig jaar sprake is van een tekort ten opzichte van de beschikbare budgetten en dit tekort niet binnen het beleidsterrein zelf kan worden opgevangen. Zodra er op basis van ervaringscijfers een goede inschatting kan worden gemaakt van de financiële risico's kan deze reserve op termijn worden toegevoegd aan de algemene reserve. Afgesproken is om de reserve Sociaal Deelfonds in 2018, na de jaarrekening 2017, te herijken. Tot die tijd worden de resultaten in het Sociaal domein verrekend met de reserve Sociaal Deelfonds.

17. Basis onderwijs (voorstel om te evalueren in 2016)

Bestedingsdoel:

Afdekking van eventuele calamiteiten aan buitenonderhoud van schoolgebouwen na de verantwoordelijkheidsoverdracht van gemeente naar de schoolbesturen.

Bepalen omvang:

Raming/stelpost van calamiteiten.

Toelichting:

Sinds 2015 zijn de schoolbesturen van het basisonderwijs zelf verantwoordelijk voor de kosten van het buitenonderhoud van de schoolgebouwen. In de begroting 2016 is hiervoor één aparte reserve Basis onderwijs gevormd voor eventuele calamiteiten.

Inmiddels zijn in het huisvestingsprogramma 2016 twee calamiteiten opgenomen (herstel constructiefouten). In totaal gaat het om € 30.750. Daarnaast wordt een herstel van de dakbedekking De Wegwijzer benoemd ten bedrage van afgerond € 48.500. Wanneer dit wordt uitgevoerd is nog niet exact bekend.

Voorgesteld wordt het jaar 2016 nog af te wachten en bij de jaarrekening 2016 een eventueel restant naar de algemene reserve over te brengen.

18. Reserve landschapstafel

Bestedingsdoel:

Middelen reserveren voor het oprichten van een landschapstafel IJsselmonde.

Bepalen omvang:

Gelden die bedoeld waren voor de Landschapstafel in oprichting worden in deze reserve gestort.

Toelichting:

Bij besluit van 30 juni 2015 heeft de gemeenteraad een zienswijze op de jaarstukken 2014 van het Natuur en Recreatieschap IJsselmonde (NRIJ) ingediend. Daarin werd gevraagd om het overschot op de algemene reserve van € 840.000 niet aan de deelnemers uit te keren maar binnen de NRIJ te reserveren voor de Landschapstafel IJsselmonde in oprichting. Deze zienswijze is door het Algemene Bestuur van de NRIJ niet overgenomen: besloten is om het overschot in de algemene reserve uit te keren aan de deelnemers. Voor Albrandswaard komt dit neer op een bedrag van € 38.220. Gelet op de ingediende zienswijze is dit bedrag bij de 2^e tussenrapportage 2015 in de reserve landschapstafel gestort.

Het weestakenbudget dat van de voormalige Stadsregio Rotterdam Rijnmond beschikbaar is, is onder meer bedoeld voor de Landschapstafel in oprichting. Voor 2015 is van dit weestakenbudget al een bedrag van € 0,50 per inwoner structureel voor de Landschapstafel toegekend. Het is gewenst om ook het niet bestede deel van het weestakenbudget bij de jaarrekening 2015 aan reserve Landschapstafel toe te voegen.

19. Reserve dekking BTW oude activa

Bestedingsdoel:

Dekking van de BTW in oude activa als gevolg van de invoering van het BTW-compensatiefonds. Als tijdsduur wordt de gemiddelde afschrijvingsduur aangehouden, nl. 15 jaar.

Bepalen omvang:

Als tijdsduur is de gemiddelde afschrijvingsduur aangehouden, nl. 15 jaar. De omvang is gebaseerd op de betreffende investeringen op het moment van instelling van deze reserve en loopt volgens een vast plan automatisch af.

20. Reserve nieuwbouw school Don Bosco

Bestedingsdoel:

Dekking van afschrijvingslasten van de nieuwbouw school Don Bosco gedurende de afschrijvingstermijn.

Bepalen omvang:

Volgt vastgelegde afschrijvingstermijn.

21. Reserve nieuwbouw Sportzaal Portland

Bestedingsdoel:

Dekking van afschrijvingslasten van de nieuwbouw sportzaal Portland gedurende de afschrijvingstermijn.

Bepalen omvang:

Volgt vastgelegde afschrijvingstermijn.

22. Reserve nieuwbouw buitendienst

Bestedingsdoel:

Dekking van afschrijvingslasten van de nieuwbouw Buitendienst gedurende de afschrijvingstermijn.

Bepalen omvang:

Volgt vastgelegde afschrijvingstermijn.

23. Reserve nieuwbouw school Valckesteyn

Bestedingsdoel:

Dekking van afschrijvingslasten van de nieuwbouw school Valckesteyn gedurende de afschrijvingstermijn.

Bepalen omvang:

Volgt vastgelegde afschrijvingstermijn.

24. Reserve ruiming begraafplaats Poortugaal

Bestedingsdoel:

Dekking van afschrijvingslasten voor de ruiming van de begraafplaats Poortugaal gedurende de afschrijvingstermijn.

Bepalen omvang:

Volgt vastgelegde afschrijvingstermijn.

25. Reserve ruiming begraafplaats Rhoon

Bestedingsdoel:

Dekking van afschrijvingslasten voor de ruiming van de begraafplaats Rhoon gedurende de afschrijvingstermijn.

Bepalen omvang:

Volgt vastgelegde afschrijvingstermijn.

6. Indeling en bestedingsdoel voorzieningen binnen Albrandswaard

Voor Albrandswaard geldt de volgende onderverdeling van voorzieningen met bestedingsdoel en het bepalen van de omvang per voorziening:

A. Dubieuze debiteuren:

1. **Dubieuze debiteuren**

Bestedingsdoel:

Afdekking van openstaande vorderingen die waarschijnlijk niet binnen gaan komen.

Bepalen omvang:

Jaarlijkse risicoanalyse openstaande vorderingen.

B. Verplichtingen, verliezen en risico's:

2. **Wethouderspensioenen**

Bestedingsdoel:

Conform de op 15 augustus 2001 in werking getreden wetswijziging in de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers is de gemeente verplicht de toekomstige pensioenoverdrachten van de wethouders af te dekken.

Bepalen omvang:

Jaarlijks wordt in opdracht van de gemeente de hoogte van het doelvermogen berekend.

3. **Wachtgeld voormalig wethouders**

Bestedingsdoel:

Afdekken van de wachtgelden van afgetreden wethouders.

Bepalen omvang:

De hoogte van de wachtgelden op basis van actuele berekeningen.

C. Middelen derden met bestedingsverplichting:

4. **Riolering**

Bestedingsdoel:

Sparen voor grootonderhoud riolering.

Bepalen omvang:

Jaarlijks exploitatieoverzicht bij de begroting en investeringen volgens Gemeentelijk Rioleringsplan.

Toelichting:

Betreft een gesloten-systeem waarbij de ontvangen middelen uitsluitend mogen worden ingezet voor/ toegerekend aan riolering.

5. **Reinigingsstarieven**

Bestedingsdoel:

Egalisatie van de kosten voor onderhoud en verwerken van huishoudelijk afval.

Bepalen omvang:

Jaarlijks exploitatieoverzicht bij de begroting.

Toelichting:

Betreft een gesloten-systeem waarbij de ontvangen middelen uitsluitend mogen worden ingezet voor/ toegerekend aan reiniging/afval.

D. Voorzieningen verliesgevende grondexploitaties

6. Centrumplan Poortugaal

Bestedingsdoel:

Dekking verwacht tekort grondexploitatie.

Bepalen omvang:

Bij de jaarrekening wordt verwachte tekort (jaarlijks) geactualiseerd.

7. Centrumontwikkeling Rhoon

Bestedingsdoel:

Dekking verwacht tekort grondexploitatie.

Bepalen omvang:

Bij de jaarrekening wordt verwachte tekort (jaarlijks) geactualiseerd.

Toelichting:

Deze voorziening is per 31-12-2015 afgewikkeld.

8. Plan Spui

Bestedingsdoel:

Dekking verwacht tekort grondexploitatie.

Bepalen omvang:

Bij de jaarrekening wordt verwachte tekort (jaarlijks) geactualiseerd.

9. Smaak van Poortugaal

Bestedingsdoel:

Dekking verwacht tekort grondexploitatie.

Bepalen omvang:

Bij de jaarrekening wordt verwachte tekort (jaarlijks) geactualiseerd.

10. Smaak Binnenland

Bestedingsdoel:

Dekking verwacht tekort grondexploitatie.

Bepalen omvang:

Bij de jaarrekening wordt verwachte tekort (jaarlijks) geactualiseerd.

E. Voorzieningen egalisatie onderhoud:

11. Onderhoudsvoorziening sportzaal Portland (voorstel om te evalueren in 2016)

Bestedingsdoel:

Egalisatie van onderhoudskosten van deze sportzaal.

Bepalen omvang:

MeerjarenOnderhoudsPlanning (MJOP).

Toelichting:

Er ligt op dit moment een nulmeting naar de onderhoudstoestand. Op die manier wordt inzicht verkregen op het achterstallige onderhoud. Deze gegevens zijn echter nog niet verwerkt in een MeerjarenOnderhoudsPlanning (MJOP). Afdeling Accommodatiebeheer is bezig met het invoeren van alle vastgoed binnen de BAR-organisatie in een nieuw softwarepakket. Pas daarna kan beoordeeld worden of de hoogte van deze voorziening toereikend is.

7.Cijfermatig beeld Reserves

Cijfermatig zijn de reserves als volgt weer te geven (aansluitend bij de jaarrekening 2015) en geven daarmee een totaalbeeld op de omvang ervan:

Staat van reserves Albrandswaard		Definitief	Concept
Nr.	Omschrijving	Saldo per	Saldo per
vanaf 2015	<i>Alleen bestaande reserves per 31-12-2015 zijn genummerd en in deze nota toegelicht en met deze nummering terug te vinden.</i>	31-12-2014	31-12-2015
	<i>Algemene reserves:</i>		
1	Algemene reserve (inc saldo JR 2014 € 775.168)	9.941.439	10.033.445
2	Bedrijfsreserve	24.693	24.693
	A. Totaal algemene reserves	9.966.132	10.058.138
	<i>Reserves grondbedrijf:</i>		
3	Reserve Ontwikkelingsproj voorbereidingskredieten	389.391	212.698
4	Reserve Ontwikkelingsprojecten vrije reserve	1.051.583	1.304.591
	B. Totaal reserves grondbedrijf	1.440.974	1.517.289
	<i>Specifieke bestemmingsreserves:</i>		
5	Strategisch verbinden	23.536	37.512
6	Vitaal Albrandswaard	2.856	18.548
7	Ondernemend Albrandswaard	77.403	83.185
8	Reserve Herbestrating	429.910	363.310
-	Onderhoudsreserve BBS Julianaschool	52.180	0
-	Onderhoudsreserve BBS De Wegwijzer Rhoon	48.448	0
-	Onderhoudsreserve BBS Don Bosco	46.130	0
-	Onderhoudsreserve BBS De Parel Portugaal	51.385	0
-	Reserve vestiging VO definitief	144.065	0
9	Reserve Speelruimteplan	322.687	334.864
-	Reserve Sociaal domein	718.381	0
10	Reserve Ruimtelijke visie	24.050	24.050
-	Reserve Informatie beleidsplan (andere overheid)	492.923	0
11	Reserve Baggeren	378.886	378.886
12	Reserve Grootonderhoud gebouwen	1.098.340	1.109.168
13	Bestemmingsreserve CAI	30.000	5.000
14	Bestemmingsreserve Wethouderspensionen	557.663	877.336
15	Reserve zwembad Albrandswaard	193.653	96.297
16	Sociaal deelfonds	0	1.628.926
17	Basis onderwijs	0	100.000
18	Reserve landschapstafel	0	79.832
	C. Totaal specifieke bestemmingsreserves	4.692.496	5.136.914
	<i>Dekkingsreserves (van kapitaallasten investeringen):</i>		
19	Reserve dekking BTW oude activa	398.724	296.100
20	Reserve nieuwbouw school Don Bosco	276.184	266.978
21	Reserve nieuwbouw Sportzaal Portland	1.423.189	1.387.114
22	Reserve nieuwbouw buitendienst	1.271.698	1.229.309
23	Reserve nieuwbouw school Valckesteyn	225.022	217.560
24	Reserve ruiming begraafplaats Poortugaal	127.238	119.753
25	Reserve ruiming begraafplaats Rhoon	376.000	364.250
-	Reserve jeugdhonk Valckesteijn	365.390	0
	D. Totaal dekkingsreserves	4.463.445	3.881.064
	Totaal-generaal reserves	20.563.046	20.593.405

8.Cijfermatig beeld Voorzieningen

Cijfermatig zijn de voorzieningen als volgt weer te geven (aansluitend bij de jaarrekening 2015):

Staat van voorzieningen Albrandswaard		Definitief	Concept
Nr.	Omschrijving	Saldo per	Saldo per
vanaf	<i>Alleen bestaande voorzieningen per 31-12-2015 zijn genummerd en in deze nota toegelicht en met deze nummering terug te vinden.</i>	31-12-2014	31-12-2015
1	Dubieuze debiteuren	299.853	237.646
-	Dubieuze debiteuren sociale zaken	497.591	0
	A. Totaal voorzieningen dubieuze debiteuren	797.444	237.646
2	Wethouderspensioenen	967.544	786.682
3	Wachtgeld voormalige wethouders	0	434.052
	B. Totaal voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's	967.544	1.220.734
4	Riolering (spaarvoorziening)	1.647.514	2.828.478
5	Reinigingstarieven (beklemde middelen Afvalstoffenheffing)	3.532.551	3.607.315
	C. Totaal voorzieningen middelen derden met bestedingsverplichting	5.180.065	6.435.793
6	Centrumplan Poortugaal	1.282.000	780.654
7	Centrumontwikkeling Rhoon	2.987.000	0
8	Plan Spui	879.000	973.661
9	Voorziening Smaak van Poortugaal	0	534.940
10	Voorziening Smaak Binnenland	0	5.077
	D. Totaal voorzieningen verliesgevende grondexploitaties	5.148.000	2.294.332
-	Voorziening scholen Portland	0	0
11	Onderhoudsvoorziening Sportzaal Portland	213.496	232.902
	E. Totaal voorzieningen egalisatie onderhoud	213.496	232.902
	Totaal generaal voorzieningen	12.306.549	10.421.407

9.Toerekening rente met betrekking tot reserves en voorzieningen

Rentebijdragen aan voorzieningen is volgens het BBV niet toegestaan en vindt dan ook niet plaats (**uitgangspunt 8**⁹).

Rentebijdragen aan reserves is volgens het nieuwe BBV nog steeds mogelijk, maar de aanbeveling is om dit niet te doen. Binnen Albrandswaard was echter al jaren de afspraak geen rente toe te rekenen aan reserves (**uitgangspunt 14**). Voorgesteld wordt, mede in het licht van de aanbeveling van de commissie BBV, dit zo te handhaven.

⁹ BBV- Artikel 45.